

**บูรณาการ งานดูแล และ ป้องกัน
โรคมะเร็งเต้านม
กระทรวงสาธารณสุข**

31 มีนาคม 2558

พญ. จุรีพร คงประเสริฐ
สำนักโรคไม่ติดต่อ กรมควบคุมโรค

กลุ่มปกติ

กลุ่มเสี่ยง

กลุ่มป่วย

ป้องกัน

เฝ้าระวัง
คัดกรอง

รักษา
ฟื้นฟู

สื่อสารเตือนภัย
Breast awareness

ตรวจด้วยตนเอง
ตรวจด้วยบุคลากรฯ
mammogram

รักษาตาม
มาตรฐาน
และ service
plan

ปัจจัยเสี่ยงในการเกิดมะเร็งเต้านม

1. เพศหญิง
2. อายุที่มากขึ้น
3. Early menarche
4. Late menopause
5. Nulliparity (การไม่มีบุตร)
6. Late age at first full term pregnancy (after age 30)
7. Affected first-degree relative (mother, sister, daughter)
(ประวัติมะเร็งในญาติ)
8. Hx chest Radiation
9. Hormone replacement Rx
10. Previous history of breast cancer
11. Biopsy proof of atypical epithelial proliferation
12. Biopsy proof of lobular carcinoma in situ

“early detection”

- **High access less quality**
- **High quality less access**
- **Cost effectiveness**

คำแนะนำคัดกรองมะเร็งเต้านมในประเทศไทย

อายุ 20 ปีขึ้นไป --- ควรตรวจเต้านมด้วยตนเองเดือนละครั้ง

อายุ 40 ปีขึ้นไป --- ควรได้รับการตรวจเต้านมโดยแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์ที่ได้รับการอบรมด้านการตรวจเต้านมปีละครั้ง

อายุ 40-49 ปี --- ควรทำ mammography 1-2 ปี/ครั้ง?

อายุ > 50 ปี --- ควรทำ mammography ปีละครั้ง ?

คำแนะนำคัดกรองมะเร็งเต้านมตามโอกาส

สตรีที่มีความเสี่ยงต่อมะเร็งเต้านมมากกว่าสตรีทั่วไป : ควรทำmammogram ทุกปี

- มีประวัติมะเร็งเต้านมและ/หรือมะเร็งรังไข่ในครอบครัว โดยเฉพาะในญาติสายตรงได้แก่ ยาย มารดา พี่สาวหรือน้องสาว และจะมีความเสี่ยงมากยิ่งขึ้นถ้าญาติเหล่านี้เป็นก่อนอายุ 50 ปี หรือมีญาติเป็นกันหลายคน
- เคยได้รับการฉายแสงบริเวณหน้าอก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่อายุน้อย
- เคยได้รับการเจาะชิ้นเนื้อหรือผ่าตัดเต้านมแล้วเป็น Lobular carcinoma in situ หรือAtypical ductal hyperplasia
- มีประวัติมะเร็งเต้านมในเต้านมอีกข้าง
- สตรีที่ไม่เคยตั้งครรภ์มีบุตร หรือมีบุตรคนแรกเมื่ออายุมากกว่า 35 ปี
- ผู้ที่ได้รับฮอร์โมนเสริมทดแทนในวัยทองเป็นเวลานานกว่า 5 ปี

Barriers for regular Breast CA screening

โอกาส การบูรณาการ-เพิ่มความตระหนัก

Setting

- การคัดกรองต่างๆ เช่น ภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน DMHT
- การตรวจสุขภาพแรงงาน ณ สถานที่ประกอบการ
- Event สุขภาพของจังหวัดและอำเภอ

สถานบริการ

- คลินิกวางแผนครอบครัว
- คลินิกตรวจสุขภาพเกษตกร
- คลินิกNCD
- คลินิกผู้สูงอายุ

โอกาส การบูรณาการ-การคัดกรองตามระบบ

- คลินิกวางแผนครอบครัว
- คลินิกวัยทอง
- บริการตรวจสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน
- คลินิกผู้สูงอายุ

บริการตรวจสุขภาพกลุ่มวัยทำงาน

เฝ้าระวัง
ป้องกัน
โรค

พฤติกรรมเสี่ยง ภาวะน้ำหนักเกินและอ้วน
วัคซีนไขหวัดใหญ่ วัคซีนคอตีบ ไอกรน
บริการวางแผนครอบครัว

คัดกรอง

DMHT
มะเร็งเต้านม มะเร็งปากมดลูก
สุขภาพช่องปาก
ตรวจสุขภาพกลุ่มวัยแรงงาน ณ สถานประกอบการ
ตรวจสุขภาพกลุ่มเกษตรกร
ตรวจสุขภาพแรงงานนอกระบบ
คัดกรองภาวะซึมเศร้า

ขอบคุณค่ะ